

Nr 296.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om rätt att vid taxering för inkomst njuta avdrag för avgifter till vissa stiftelser, m. m.: given Stockholms slott den 9 maj 1947.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogat förslag till förordning om rätt att vid taxering för inkomst njuta avdrag för avgifter till vissa stiftelser, m. m.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

F ö r s l a g

till

förordning om rätt att vid taxering för inkomst njuta avdrag för avgifter till vissa stiftelser, m. m.

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Vid beräkning av nettointäkt av rörelse enligt kommunalskattelagen och förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt äger skattskyldig njuta avdrag för belopp, som enligt särskilda, mellan statens bränslekommission för Kungl. Maj:t och kronan, å ena, samt svenska cellulosaföreningen, svenska trämasseföreningen och svenska trävaruexportföreningen, å andra sidan, den 1 april respektive den 8 maj 1947 träffade avtal under beskattningsåret tillgodoförts stiftelsen cellulosaindustriens konjunkturutmättningsfond, stiftelsen trämassaindustriens konjunkturutmättningsfond eller stiftelsen trävaruindustriens konjunkturutmättningsfond.

Medel, vilka utbetalas från någon av stiftelserna till skattskyldig, som äger njuta avdrag för till stiftelsen inbetalade belopp, skola hos mottagaren upptagas såsom intäkt av rörelse för det beskattningsår, då medlen kommit honom till godo.

2 §.

I 1 § nämnda stiftelser äro icke skyldiga att erlægga skatt för inkomst och förmögenhet.

3 §.

Kungl. Maj:t äger utfärda för tillämpning av denna förordning erforderliga föreskrifter.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 9 maj 1947.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anmäler fråga om rätt att vid taxering erhålla avdrag för vissa avgifter till stiftelsen trävaruindustriens konjunkturutmättningsfond, stiftelsen cellulosaindustriens konjunkturutmättningsfond och stiftelsen trämasseindustriens konjunkturutmättningsfond, m. m. samt anför därvid.

Statsrådet Ericsson har tidigare denna dag anmält fråga om förlängning av bemyndigande för Kungl. Maj:t att uttaga prisutmättningsavgifter jämte vissa andra i samband därmed stående spörsmål. Statsrådet Ericsson har därvid redogjort för de åtgärder, som vidtagits i syfte att förhindra att de höga exportpriser å vissa produkter, som för närvarande kunde erhållas på världsmarknaden, finge oförmånlig inverkan på den inhemska prisnivån. Därvid har omnämnts att i sådant syfte mellan statens bränslekommission för Kungl. Maj:t och kronan, å ena, samt svenska trävaruexportföreningen, svenska cellulosaexportföreningen och svenska trämasseexportföreningen, å andra sidan, träffats överenskommelser om att vid export av trävaror eller pappersmassa viss del av försäljningspriset skulle inlevereras till en särskild stiftelse.

Den mellan bränslekommissionen och svenska trävaruexportföreningen ingångna överenskommelsen, vilken träffats den 8 maj 1947, innebär bland annat följande. Föreningen förbinder sig att av sina medlemmar uppbära och till en särskild stiftelse, benämnd stiftelsen trävaruindustriens konjunkturutmättningsfond, inleverera 100 kronor för varje nominell standard av den export, som intill den 1 februari 1948 kommer på föreningens medlemmar, dock endast för vad som säljes efter den 8 maj 1947. De inbetalade medlen skola kunna — efter beslut av stiftelsens styrelse, som består av ledamöterna och suppleanterna i trävaruexportföreningens verkställande utskott och två statliga ledamöter — disponeras för forsknings- och andra ändamål, som äro av samfällt intresse för trävaruindustrien. I övrigt skola medlen framdeles fördelas mellan föreningens medlemmar. Sådan fördelning kan med Kungl. Maj:ts medgivande äga rum, när ändrade konjunkturförhållanden därtill föranleda, men skall eljest ske med en tredjedel under januari 1951.

en tredjedel under januari 1952 och återstoden under januari 1953. Medlen skola fördelas mellan medlemmar, som inbetalat avgifter och fullgjort sina förpliktelser enligt överenskommelsen. Fördelningen skall ske i förhållande till varje medlems totala tillverkning av trävaror under viss tid, dock med möjlighet till viss jämkning. — Bränslekommissionen och föreningen kunna i samförstånd besluta, att annan än föreningen skall få ansluta sig till överenskommelsen.

Kungl. Maj:t har genom beslut förut denna dag godkänt överenskommelsen.

Överenskommelsen ävensom stiftelsens stadgar torde få såsom *bihang* fogas vid statsrådsprotokollet i detta ärende.

Överenskommelsen mellan bränslekommissionen och svenska cellulosa-föreningen, vilken ingåtts den 1 april 1947, innebär, att föreningen förbinder sig att av sina medlemmar uppbära och till en särskild, av cellulosa-föreningen upprättad stiftelse, benämnd stiftelsen cellulosaindustriens konjunktur-jämningsfond, inleverera 50 kronor för varje ton under tiden till den 1 februari 1948 levererad kemisk massa. Undantag göres dock för *dels* vad som sålts före överenskommelsens undertecknande med tillämpning av priser, ej överstigande hittillsvarande riktpriiser, *dels* viskoscellulosa, som sålts eller säljes för framställning inom landet av viskosprodukter, *dels* ock vad som efter överenskommelsens undertecknande i övrigt säljes för att efter förädling användas på den svenska hemmamarknaden. Överenskommelsen kan biträdas jämväl av företag, som ej äro medlemmar av föreningen. Nämnda företag bliva därigenom fullt likställda med föreningens medlemmar i de avseenden, som avses med överenskommelsen. Beträffande fördelningen av influtna medel finnas i överenskommelsen bestämmelser i huvudsak motsvarande dem, som enligt vad förut angivits skola gälla för stiftelsen trävaruindustriens konjunkturjämningsfond. Stiftelsens styrelse består enligt de för stiftelsen gällande stadgarna av ledamöterna i cellulosa-föreningens arbetsutskott jämte två av Kungl. Maj:t efter samråd med föreningen utsedda ledamöter.

Enligt överenskommelsen mellan bränslekommissionen och svenska trä-masseföreningen, vilken likaledes ingåtts den 1 april 1947, skall viss del av priset för levererad mekanisk massa avsättas till en stiftelse, benämnd stiftelsen trämasseindustriens konjunkturjämningsfond. Avsättningen till denna fond är bestämd till 20 kronor för ton levererad massa. I övrigt gälla enligt denna överenskommelse i huvudsak samma bestämmelser som enligt överenskommelsen mellan bränslekommissionen och svenska cellulosa-föreningen.

Kungl. Maj:t har genom beslut den 18 april 1947 godkänt överenskommelserna mellan bränslekommissionen samt svenska cellulosa-föreningen och svenska trämasseföreningen.

Enligt samtliga överenskommelser är vederbörande förening berättigad uppsäga överenskommelsen med omedelbar verkan bland annat om frågan om beskattning ej blir ordnad på sådant sätt, att ifrågavarande avgifter få avdragas vid taxering för det år de erläggas, att de till stiftelsen influtna av-

gifterna jämte ränta därå icke beskattas hos stiftelsen samt att beskattning hos medlemmarna av beloppen med därå upplupen ränta såsom inkomst av rörelse sker först vid utbetalning enligt överenskommelsen.

Vid avslutandet av de ifrågavarande överenskommelserna har förutsatts, att särskilda författningsbestämmelser skulle meddelas angående vissa i samband med inbetalningarna till stiftelserna uppkommande skattefrågor. Sålunda har förutsatts, att vederbörande företag skulle vid beräkning av netto-intäkt av rörelse för det beskattningsår, då medlen inbetalas, få åtnjuta avdrag med belopp motsvarande de inbetalda medlen. Vidare har förutsatts att stiftelserna icke skulle vara skattskyldiga till inkomst- eller förmögenhets-skatt för de medel, som enligt överenskommelserna inbetalas till stiftelserna, eller för därav härflytande avkastning. Å andra sidan har förutsatts, att till vederbörande företag utbetalade medel skulle hos företagen beskattas som intäkt av rörelse för det beskattningsår medlen uppburits; detta skulle gälla även vid utbetalning till företagen av räntemedel, som stiftelsen uppburit.

Departement-
chefen.

Även om de tilltänkta särbestämmelserna rörande till stiftelserna avsatta medel icke helt överensstämmer med den vedertagna principen att skattebefrielse icke bör medgivas viss namngiven skattskyldig, anser jag mig likväl — med hänsyn till de prispolitiska synpunkter, som föranlett överenskommelserna, och med hänsyn till innebörden av de ifrågasatta bestämmelserna — böra förorda att särskilda regler nu meddelas angående beskattningen av de till stiftelserna avsatta beloppen. Dessa särbestämmelser böra i sakligt hänseende hava den innebörd, som förutsatts vid avslutandet av överenskommelserna och som i det föregående angivits.

Vad särskilt angår frågan om skattefrihet för stiftelserna för inbetalda avgiftsbelopp vill jag i detta sammanhang anmärka, att de ifrågavarande medlen torde vara att anse som kapitaltillskott för vederbörande stiftelse och redan av sådan grund frikallade från inkomstbeskattning hos stiftelsen. Emellertid erfordras en bestämmelse — förutom angående skattefrihet för förmögenhet — jämväl om befrielse för stiftelserna från skyldighet att erlägga inkomstskatt nämligen med hänsyn till ränteinkomster, som stiftelserna må komma att åtnjuta.

Att gåvoskatt icke kan ifrågakomma för de enligt avtalen inbetalade beloppen torde ligga i sakens natur.

Slutligen må anmärkas, att de föreslagna bestämmelserna icke avse att reglera frågan om skattskyldighet för medel, som från stiftelserna må komma att utbetalas till annan än de ifrågavarande företagen. Nämnade fråga blir alltså att bedöma enligt eljest gällande regler.

I enlighet med det nu anförda har inom finansdepartementet utarbetats förslag till *förordning om rätt att vid taxering för inkomst njuta avdrag för avgifter till vissa stiftelser, m. m.*

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att ifrågavarande författningsförslag måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Kungl. Maj:ts proposition nr 296.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställen förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Dagmar Jägerstad.

Bihang.

Överenskommelse.

Mellan Statens Bränslekommission för Kungl. Maj:t och Kronan under förbehåll av Kungl. Maj:ts godkännande och Svenska Trävaruexportföreningen har följande överenskommelse träffats.

1 §.

Under tiden till den 1 februari 1948 beräknas av 1947 års kontingent, 360 000 nom. standards, av sågade och hyvlade trävaror (statistiska nr 726—737, ur 738 s. k. hollandsändar, 739—741, 747, 776—781 samt ur 782 s. k. hollandsändar) bliva licenserade för export. Denna beräknade export kvoterar så, att 80 procent komma på föreningens medlemmar. Såsom villkor för medlemmarnas rätt att — efter den fördelning som föreningen bestämmer — erhålla exportlicens skall gälla vad i denna överenskommelse stadgas.

Vid eventuell ökning av den i första stycket omfördälda exportkvantiteten av ifrågavarande varuslag, 360 000 nom. standards, skall Kungl. Maj:t efter samråd med föreningen och andra intresserade parter bestämma angående exporten av denna ytterligare exportkvantitet.

2 §.

a. Föreningen förbinder sig att av sina medlemmar uppbära och till Stiftelsen Trävaruindustriens konjunkturutmättningsfond inleverera 100 kronor för varje nom. standard av den export, som enligt 1 § kommer på föreningens medlemmar. Med hänsyn till det offertförbud, som hittills gällt, innebär detta, att avgift skall erläggas för vad som säljes efter den 8 maj 1947. Avgift skall ej utgå för vad som ställes till förfogande på den svenska hemmamarknaden.

b. Medlemmarna skola tillsammans — efter fördelning som föreningen bestämmer — under tiden från och med den 1 februari 1947 till den 1 februari 1948 på den svenska hemmamarknaden och således högst till priser, som gälla för denna, ställa till förfogande en kvantitet, motsvarande minst 50 procent av vad som exporteras av medlemmarna. I denna kvantitet får inräknas dels medlemmarnas leveranser under nämnda tid till egna och anslutna företags träförädlingsverk av trävaror, som åtgå till förfärdigande av trähus och snickerier, som skola kvarbliva i landet, och dels medlemmarnas trävaruförbrukning under samma tid för egna byggnader och reparationer. Vad som sålunda får inräknas beräknas dock ej överstiga 30 procent av den totala kvantitet, som skall ställas till hemmamarknadens förfogande av föreningens medlemmar.

3 §.

Inbetalning av den i 2 § a) nämnda avgiften skall verkställas, när betalning för varan sker, dock senast tre månader efter leveransen.

Företag, som inbetalat avgiften för visst parti och som sedermera visar sannolika skäl för att betalning för partiet ej kommer att inflyta, skall vara berättigat att återfå den inbetalade avgiften utan ränta.

4 §.

De genom ifrågavarande inbetalningar influtna beloppen jämte ränta skola — förutom för förvaltningsändamål — disponeras på följande sätt.

1. För forsknings- och andra ändamål, som äro av samfällt intresse för trävaruindustrien.

2. För utbetalning till medlemmar i föreningen enligt följande grunder.

a) När ändrade konjunkturförhållanden därtill föranleda må med Kungl. Maj:ts medgivande utbetalningar ske till medlemmarna.

b) Belopp, som ej disponeras på sätt under 1 och 2 a) här ovan angivits, skola utbetalas till medlemmarna med $\frac{1}{3}$ under januari 1951, $\frac{1}{3}$ under januari 1952 och återstoden under januari 1953.

Utbetalning till medlemmar enligt 2 a) och b) ovan skall ske till medlemmar, som inbetalat avgifter och fullgjort sina förpliktelser enligt denna överenskommelse, samt stå i proportion till varje medlems totala tillverkning av sådana trävaror som i 1 § första stycket avses såväl för export som för användning på hemmamarknaden under de tre kalenderåren närmast före beslutet om utbetalning eller i fall som omnämnes under b) före år 1951, 1952 resp. 1953. Jämkning i angiven fördelningsprincip må av stiftelsens styrelse verkställas under hänsynstagande till förhållanden, som föranlett onormal ändring av produktionen, såväl ökning som minskning. Sådana förhållanden kunna exempelvis vara force majeure, nedläggande av tillverkningsanläggning, omläggning av produktionen, nybyggnad eller utökning av större betydelse och svårigheter vid råvaruanskaffning.

5 §.

Beslut angående disposition av influtna medel skall fattas på sätt föreskrivits i stiftelsens stadgar (bil.); och få dessa stadgar ej ändras utan Kungl. Maj:ts medgivande.

6 §.

Föreningen är berättigad, i vad gäller ytterligare inbetalningar till stiftelsen, att uppsäga överenskommelsen med omedelbar verkan

1) om exporten av ifrågavarande varuslag under tiden till den 1 februari 1948 göres beroende av statliga prisbestämmelser,

2) om på exporten av sådana trävaror under nämnda tid av staten lägges annan avgift än den nu bestämda,

3) om normalpriser på ifrågavarande trävaror för försäljning på hemmamarknaden sättas lägre än dem, som nu ifrågasatts, innebärande en ungefärlig genomsnittlig höjning med 20 öre per kbf av de hittills gällande normalpriserna,

4) om frågan om beskattning ej blir ordnad på sådant sätt, att ifrågavarande avgifter få av medlemmarna avdragas vid taxering för det år de erläggas, att de till stiftelsen influtna avgifterna jämte ränta därå icke beskattas hos stiftelsen samt att beskattning hos medlemmarna av avgiftsbeloppen jämte ränta såsom inkomst av rörelse sker först vid utbetalningar enligt denna överenskommelse.

7 §.

Kommissionen och föreningen kunna i samförstånd besluta, att annan än medlem av föreningen skall få ansluta sig till överenskommelsen och att därav föranledd jämkning i exportkvot och minimikvantitet för användning på hemmamarknaden skall ske.

8 §.

Tvister på grund av denna överenskommelse skola avgöras av skiljemän enligt lag.

Stockholm den 8 maj 1947.

Statens Bränslekommission.

Svenska Trävaruexportföreningen.

E. F. MALMGREN.

J. L. EKMAN.

/ Hugo Digman.

Bilaga.

Stiftelseurkund och stadgar för Stiftelsen Trävaruindustriens konjunkturutjämningsfond.

Undertecknad, Svenska trävaruexportföreningen, här nedan benämnd föreningen, grundar härmed »Stiftelsen Trävaruindustriens konjunkturutjämningsfond» och har för denna antagit följande stadgar.

§ 1.

Stiftelsen, vars namn är Trävaruindustriens konjunkturutjämningsfond, har till ändamål att på grund av avtal mellan statens bränslekommission och föreningen fondera inbetalade avgifter på export av sågade och hyvlade trävaror samt att utbetala sålunda influtna belopp efter grunder, som bestämmas i sådant avtal.

§ 2.

Stiftelsens grundkapital är 5 000 kronor, som satsats av föreningen. Kapitalet ökas efter hand med de enligt 1 § inflytande medlen.

§ 3.

Stiftelsens angelägenheter handhas av en styrelse, som har sitt säte i Stockholm och som består av ordinarie ledamöterna och suppleanterna i föreningens verkställande utskott samt två ledamöter utsedda av Kungl. Maj:t efter samråd med föreningen.

Styrelsen, som inom sig utser ordförande, sammanträder på kallelse av ordföranden eller om två av styrelsens ledamöter så påfordra.

Styrelsen är beslutsmässig, när sju av styrelsens ledamöter äro närvarande. Beslut fattas med enkel majoritet och utslagsröst för ordföranden utom i de fall, som omförmälas i 7 §.

Vid sammanträdena skola föras protokoll.

§ 4.

Stiftelsens firma tecknas av den eller dem bland styrelsens ledamöter, som styrelsen därtill utser.

§ 5.

För granskning av styrelsens förvaltning och stiftelsens räkenskaper utses årligen två revisorer och två suppleanter för dem. Av revisorerna och suppleanterna utses en av Kungl. Maj:t och en av föreningen.

§ 6.

Stiftelsens medel, utom den del, som erfordras för täckande av de med förvaltningen förenade kostnaderna, skola vara utlånade till staten på sätt som av Kungl. Maj:t godkännes.

§ 7.

För beviljande av anslag för forsknings- och andra ändamål, som äro av samfällt intresse för trävaruindustrien, fordras, att de i beslutet deltagande äro därom ense och att beslutet biträdes av de båda av Kungl. Maj:t utsedda ledamöterna.

För beslut om jämkning av fördelningsgrunden vid utbetalning av medel till industriföretag enligt bestämmelserna i avtal mellan bränslekommissionen och föreningen erfordras, att beslutet biträdes av minst nio av styrelsens ledamöter, däribland någon av de av Kungl. Maj:t utsedda ledamöterna.

Skulle de av Kungl. Maj:t utsedda ledamöterna eller — i fall som i första stycket avses — någon av dem motsätta sig beslut, varom ovan i denna paragraf förmäles, må, därest angivna förutsättningar för beslutets fattande i övrigt äro för handen, beslutet dock gälla, om Kungl. Maj:t därtill lämnar sitt medgivande.

I avtal mellan bränslekommissionen och föreningen stadgas angående grunderna för utbetalning samt angående tiden, då utbetalning må ske.

§ 8.

Stiftelsen är undantagen från tillsyn enligt lagen den 24 maj 1929 om tillsyn över stiftelser.

§ 9.

När stiftelsens samtliga medel äro utbetalade, skall stiftelsen upphöra.

§ 10.

Dessa stadgar få icke ändras utan att Kungl. Maj:t därtill lämnat sitt medgivande.

Stockholm den 8 maj 1947.

SVENSKA TRÄVARUEXPORTFÖRENINGEN.